

Mare Índia

La III Conferència Internacional sobre Literatura i Minories Ètniques d'Origen Indi de Nova Delhi, Chandigarh i Calcuta celebrada el propassat desembre va significar més que una cita reflexiva, un intercontinental viatge interior.

Fa calor a Calcuta el 14 de desembre. Kamal, el taxista, insisteix en un tema vergonyós. Jo acabava de rebutjar l'oferta: copular amb una familiar seua a canvi d'uns centenars de rúpies. Fins i tot me n'havia mostrat una fotografia. Als pocs minuts, m'ensenya un retrat d'una índia sense braços.

—És més barata, senyor.

—El meu pare és gitano. Les cendres dels meus avantpassats suren en el Ganges. Per què busques humiliar-me d'aquesta manera?

Kamal calla secament. A través de la finestra del cotxe de la casa Maruti (els típics d'una ciutat de prop de 15 milions d'habitants on conduir és un acte gairebé suïcida) es veu l'immens infortuni de l'antiga capital victoriana. Leprosos sense cames, sense nas, sense extremitats, miren en carn viva des dels peus del ciclopi pont de Howrah, nervi de Calcuta, l'urbs amarada de suor que és al seu torn el nervi més sanguini de l'Índia. És això l'Índia? La ceguesa davant del patiment i del dolor, la indústria negra de la deformitat i la mutilació que és la mendicitat, les moltes dones que encara es cremen a la pira funerària del marit, la corrupció política i policíaca establerta, el sistema ferri de castes subdividit fins a la bogeria, mil milions de persones que es multipliquen geomètricament, les bandes d'eunucs que castren nens perduts per perpetuar el seu grup...

Sí, l'Índia té tot això escampat en un fascinant país de països. Però aquell viatge que es quede només amb aquests elements és molt més miserable que la misèria que contempla. Perquè la fascinació de la seua cultura divina, la vasta innocència que inunda una hospitalitat desconeguda a Europa, i uns intel·lectuals amb tant de cervell com cor són part dels contrapunts d'aquesta terra rica en contrastos. Alguns d'aquests últims es van aplegar en la III Conferència Internacional sobre Literatura i Minories Ètniques d'Origen Indi organitzada per la Research Foundation que presideix S. S. Sashi. Les primeres etapes —els congressos de Nova

JOAN M. OLEAQUE

Assistents a la Conferència Internacional de Calcuta. Posen davant del bust de l'excels poeta indi Rabindranath Tagore.

Delhi i Chandigarh— ja havien passat. Calcuta serviria sobretot per a les reflexions.

Allí la gitana belga Anissha Vrancky va comparar la pervivència de l'hindi (amb l'anglès, idioma oficial de l'Índia) amb la tremenda disgregació del romanó, i va assenyalar com a fita ineludible la utilització dels mitjans de comunicació a Europa per recuperar la llengua. Vania de Gila-Kochanowsky va exposar cruament la lamentable situació dels gitanos a Occident, a més a més de parlar de l'èxode primigeni i l'ajut moral que per a tot gitano resulta tornar a l'Índia. Això últim és curiós. Els trets físics i el sentit de l'humor, les aptituds de la dona que es consideren símbol de desig, els gestos de la gent... són la pasta de què està feta el poble gitano. A les llars índies es comparteix el menjar amb cerimònies rituals semblants a les utilitzades pels gitanos per complimentar el seus convidats (també amb menjar, símbol ancestral d'una cosa que moltes vegades ha faltat).

La romeria internacional de gitanos que se celebra cada maig a Saint Maries de la Mer (França), oculta també una petita processó paral·lela dedicada a una santa apòcrifa que els rom anomenen Sara la

paio és l'estrany, el símbol de recel. El gitano és un cosí que s'ha vist obligat a fugir i que sempre tindrà una sensació de pèrdua.

Les conclusions de la conferència varen establir que res ha de frenar la interrelació entre els que quedaren a l'Àsia i els que marxaren a Europa. Les passarel·les d'unió han de crear-se mitjançant l'acostament per "fer saber als nostres germans roma que no estan sols", deia el doctor Sashi, amb una tonalitat que recordava la serenitat paternal dels homes sants sadhu. Sashi em va explicar que la tquan un gitano veu un indi, és el seu deure dir-li: "La meua sang ets". Aquell comprendrà i el tractarà amb la màxima deferència. L'endemà, a la senyorial ciutat de Delhi, em vaig trobar a un banjara, membre d'uan de les comunitats centrals d'on procedeix el poble calé. Em vaig acostar a l'home i vaig pronunciar la frase de Sashi. Em va mirar divertit. Hi vaig insistir, revelant-li el meu origen:

—Sóc gitano, i tu també ho ets, d'alguna manera.

—No, sóc banjara, i tu també ho ets, d'alguna manera.

Entenguérem que tots dos teníem raó.

J. M. O.